

דבקון הזית התגלה על עץ מילה ליד קניון מלחה **בירושלים**

אבי שמידע avi.shmida@gmail.com

התצפית: 4.1.2017

פרסום : 6.1.2017

תקציר: דבקון הזית נטפל בישראל בעיקר לעצי שקד, אשחר אך גדל גם על זית אירופי. בתצפית זו אנו מדווחים בפעם הראשונה בו נצפה דבקון זית גדל על **מילה סורית** תרבותים בשדרה בירושלים.

=====

דבקון הזית *Viscum cruciatum* (סנטליים, בעבר נכלל בהרנוגיים) הינו צמח חצי טפיל חסר-שורשים בעל עלים ירוקים הגדל על ענפי עצים ויונק מהם את המים והמינרלים בעזרת מצוצות (Haustoria). הוא נצפה באיטליה כטפיל בעיקר על **זית אירופי** ומכאן קיבל את שמו העברי. בישראל הזית הוא רק אחד הפונדקאים אך כבר עשרות שנים אנו רושמים את **דבקון הזית** כטפיל על ענפים של **שקד מצוי ועוזרר קוצני** אך עד כה לא ראינו אותו נטפל למיני עצים אחרים ובמיוחד לא לעצי תרבות. בארץ יש לו זיקה רבה יותר לעצי שקד והסבר אפשרי לכך הן הפריחה בשיא החורף, זמן קצר לפני פריחת השקד. בעיתוי הזה הדבקון יכול להשתמש במשאבי מים ומינרלים ואולי גם בתרכבות אורגניות מסוימות אותם "מכין" השקד לקראת הפריחה.

דבקון הזית על שקד מצוי
מימין לשמאל צילמו: 1. גדי פולק ©; 2. גדי פולק ©; 3. אבי שמידע ©; 4. עוז גולן ©
להגדלה - לחצו על התמונות

בימים אלה הופתענו לפגוש בפעם הראשונה את **דבקון הזית** גדל על שני עצים תרבותיים של מילה אמריקאית ברחוב הצמוד לתחנת הרכבת הדרומית של ירושלים ליד קניון מלחה. המקום נמצא כ-250 מטר ממדרונות הכפר שאראפאת עליו גדלים עצי **עוזרר קוצני** רבים אשר לרבים מהם נטפלים צמחי **דבקון הזית**. ברור היה שמקור הצמחים של הדבקון הוא בעצי העוזרר, אך מהו ההסבר לזיקה של הדבקון דווקא לעצי המילה? מסתבר כי המילה שייכת למשפחת הזיתיים עליה נמנה גם הזית ויתכן והקרבה הסיסטמטית היא המכתיבה גם קרבה כימית המאפשרת לדבקון להיטפל גם על המילה. כמו כן, גם במילה עונת הפריחה חלה ממש בשיא החורף במקביל וסמוך לעונת הפריחה של הדבקון, כאשר הוא זקוק לתיגבור באספקת משאבים ואלה מוזרמים מהשורש ומהגזע לענפי הפריחה. עד כה לא דווח על היטפלות **דבקון הזית** למיני בר אחרים בארץ ממשפחת הזיתיים, כמו **בר-זית בינוני** ו**יסמין שיחני** או למיני תרבות כמו **ליגוסטרומ ולילך**. נשמח לקבל דיווחים על מיני עצים או שיחים נוספים שעליהם גדל **דבקון הזית** בארץ.

דבקון הזית על עצי מילה ליד קניון מלחה בירושלים. צילם: אבי שמידע ©

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: שמידע א 2017 דבקון הזית *Viscum cruciatum* התגלה על עץ מילה ליד קניון מלחה בירושלים, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 4.

[דבקון הזית *Viscum cruciatum* התגלה על עץ מילה ליד קניון מלחה בירושלים](#)